

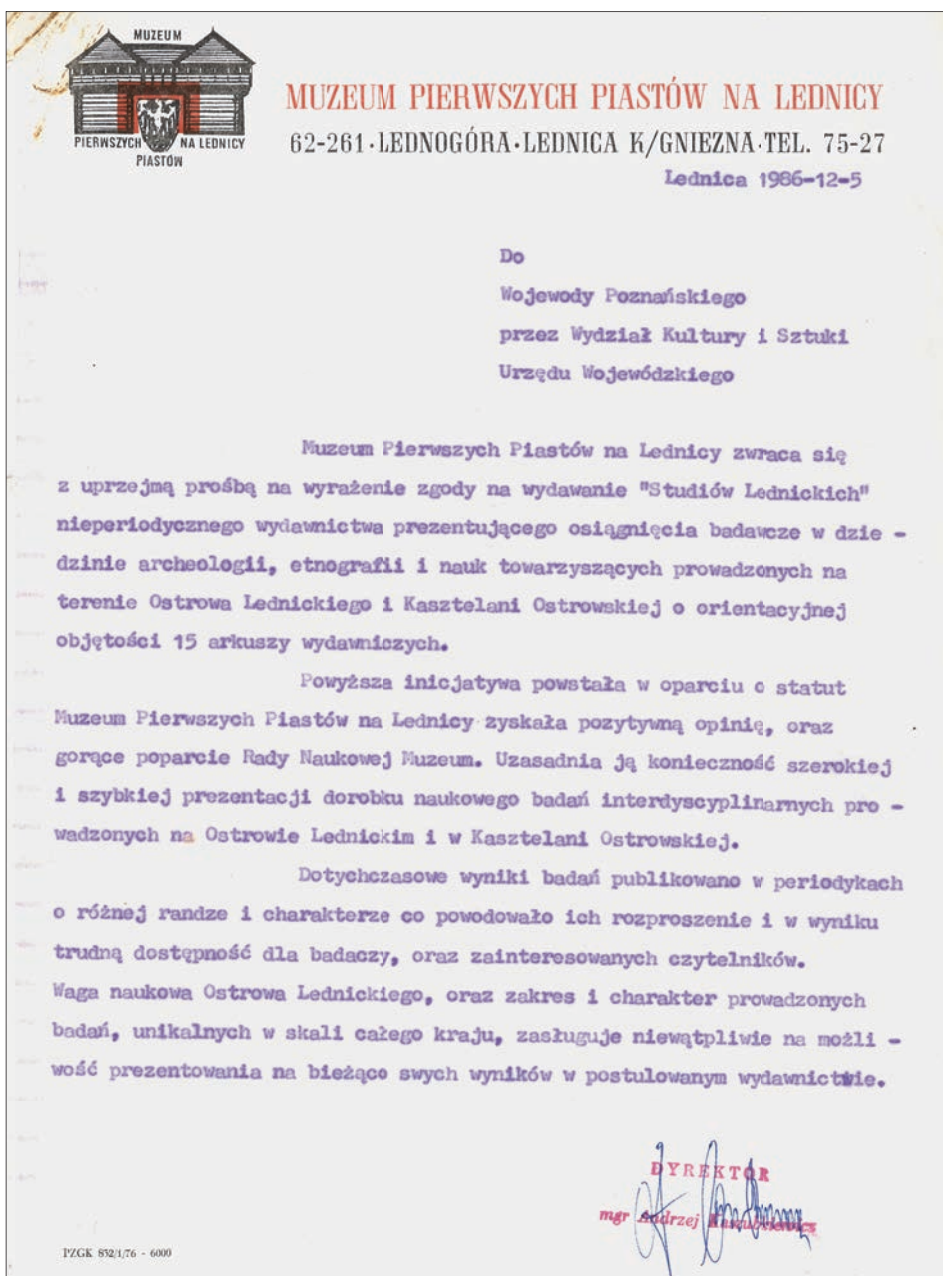
ANDRZEJ KOWALCZYK

Trzydzieści lat Studiów Lednickich Thirty years of Studia Lednickie

W maju 1989 roku ukazał się pierwszy tom czasopisma naukowego „Studia Lednickie”. Była to pierwsza w pełni naukowa publikacja wydana drukiem przez Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Jak wynika z zachowanej dokumentacji, wpływ na powołanie przez muzeum własnego periodyku miały szeroko zakrojone badania regionu Lednicy, realizowane przede wszystkim od 1982 roku przez Interdyscyplinarny Zespół do Badań Ostrowa Lednickiego i jego Osadniczego Zaplecza, jak też bezpośrednie starania pracowników i dyrekcji muzeum, przede wszystkim Edwina Dzieciołowskiego (kierownika Działu Archeologicznego) i dwóch badaczy: Janusza Góreckiego i Jacka Wrzesińskiego [DZIECIOŁOWSKI, GÓRECKI 1989; KURNATOWSKA 1989: 12; 2009: 189–191; FRYZA, WRZEŚIŃSKI 2009: 58–59].

Prace nad wydaniem pierwszego tomu Studiów Lednickich rozpoczęto w roku 1986. W piśmie skierowanym do Wojewody Poznańskiego podpisanym przez dyrektora muzeum Andrzeja Kaszubkiewicza czytamy, że inicjatywa wydania „nieperiodycznego wydawnictwa [Studiów Lednickich] [...] powstała w oparciu o statut Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy zyskała pozytywną opinię oraz gorące poparcie Rady Naukowej Muzeum”. Realizacja tego przedsięwzięcia podyktowana była natomiast koniecznością „szerokiej i szybkiej prezentacji dorobku naukowego badań interdyscyplinarnych prowadzonych na Ostrowie Lednickim i w Kasztelanii Ostrowskiej”. W piśmie tym dyrektor Andrzej Kaszubkiewicz podkreślał, że „[d]otychczasowe wyniki badań publikowano w periodykach o różnej randze i charakterze co powodowało ich rozproszenie i w wyniku trudną dostępność dla badaczy, oraz zainteresowanych czytelników” (ryc. 1).

W 1987 roku powołano Kolegium Redakcyjne „Studiów Lednickich”, któremu przewodziła do 2008 roku prof. dr hab. Zofia Kurnatowska. Początkowo czasopismo było wydawane w cyklu dwuletnim, w nakładach do 3000 egzemplarzy. W pierwszych tomach periodyku publikowano wyniki badań archeologicznych, architektonicznych i antropologicznych, badań nad środowiskiem naturalnym,

RYC. 1. Pismo Andrzeja Kaszubkiewicza, dyrektora Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy do Wojewody Poznańskiego w sprawie wyrażenia zgody na wydawanie Studiów Lednickich (Lednica, 1986); ze zbiorów Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy

FIG. 1. A letter from Andrzej Kaszubkiewicz, the Director of the Museum of the First Piasts at Lednica to the Poznań Governor on the consent to publish Studia Lednickie (Lednica, 1986); from the collection of the Museum of the First Piasts at Lednica

badan nad źródłami pisanymi i pozostałościami kultury ludowej oraz materiały pokonferencyjne.

W 1991 roku przy Studiach Lednickich zapoczątkowano nową serię wydawniczą pn. Biblioteka Studiów Lednickich, w której w początkowym okresie ukazywały się monografie prezentujące wyniki badań różnych dyscyplin naukowych [FRYZA, WRZESIŃSKI 2009: 59]. Od 2009 roku Biblioteka Studiów Lednickich składa się z pięciu serii obejmujących odrębne typy publikacji o zróżnicowanym zakresie merytorycznym.

W 2005 roku Studia Lednickie uzyskały status wydawnictwa ciągłego, któremu przyznano ISSN 0860-7893. Wraz z przyłączeniem do Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy nowych oddziałów (tj. Gieczka i Grzybowca) oraz po powołaniu Pracowni Archeologicznej Ostrów Radzimski poszerzył się zakres publikowanych opracowań naukowych, głównie o charakterze źródłowym. Od 2008 roku redaktorem naczelnym periodyku jest prof. dr hab. Andrzej M. Wyrwa. W 2012 roku Studia Lednickie zyskały status rocznika Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

Do 2018 roku ukazało się siedemnaście tomów czasopisma (ryc. 2). Począwszy od 1989 roku, na łamach Studiów Lednickich opublikowano łącznie 488 artykułów, w tym 246 z pełnym aparatem naukowym. Prace te zostały przygotowane przez 202 autorów z Polski, Czech, Ukrainy i USA. Podkreślić należy, że spośród wszystkich autorów tylko 36 jest lub było pracownikami Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

Obecnie w czasopiśmie publikowane są artykuły poświęcone szeroko pojmowanej historii i kulturze Polski piastowskiej ze szczególnym uwzględnieniem związków z kulturą europejską. Przedmiot zainteresowania wydawcy stanowią zarówno teksty źródłowe, jak i syntetyczne, zwłaszcza podsumowujące wyniki badań interdyscyplinarnych z zakresu historii, archeologii, etnografii, etnologii, historii sztuki, antropologii, a także związanych z nimi nauk przyrodniczych i fizyko-chemicznych.

Zamieszczane w Studiach Lednickich artykuły są drukowane w języku polskim (ze streszczeniami, abstraktami i słowami kluczowymi w języku angielskim, we wcześniejszych tomach w języku niemieckim) oraz w językach konferencyjnych.

Teksty są publikowane w pięciu działach: studia, materiały i analizy, recenzje, polemiki i dyskusje oraz komunikaty naukowe. Uzupełnieniem jest szósty dział pt. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, w którym prezentowane są wydarzenia z życia Muzeum, nabytki oraz polska i europejska bibliografia poświęcona badaniom nad Ostrowem Lednickim (tu jest ujmowana również literatura wiążąca się z zagadnieniami Wielkopolskiego Parku Etnograficznego w Dziekanowicach), Gieczem, Grzybowem i Radzimiem.

Wersją referencyjną czasopisma jest wersja drukowana (ISSN 0860-7893). Wersja elektroniczna (e-ISSN 2353-7906) jest dostępna na stronie internetowej

Ryc. 2. Okładki Studiów Lednickich, tomy I–XVII (1989–2018)

FIG. 2. Studia Lednickie covers, volumes I–XVII (1989–2018)

Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy pod adresem www.studialewnickie.pl, na stronie internetowej Bazhum i CEJSH.

Od 2019 roku artykułom naukowym publikowanym w czasopiśmie nadawany jest numer identyfikacyjny DOI. Są one indeksowane w wykazach bibliograficznych POL-index i Index Copernicus (ICV 2017:66.06).

Bibliografia

- DZIĘCIOŁOWSKI E., GÓRECKI J.
1989 Interdyscyplinarne badania Ostrowa Lednickiego i jego osadniczego zaplecza, SL, t. I, s. 185–199.
- FRYZA M., WRZESIŃSKI J.
2009 Od zabytkowej ruiny do muzeum przestrzennego [w:] *Custodia Memoriae* Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. XL lat istnienia (1969–2009), BSL, t. XIV, seria A, t. 1, red. A.M. Wyrwa, Lednica, s. 43–92.
- KURNATOWSKA Z.
1989 Kierunki badań nad Ostrowem Lednickim i jego regionem osadniczym, SL, t. I, s. 7–16.
- KURNATOWSKA Z.
2009 Badania interdyscyplinarne w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy [w:] *Custodia Memoriae* Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. XL lat istnienia (1969–2009), BSL, t. XIV, seria A, t. 1, red. A.M. Wyrwa, Lednica, s. 189–210.

dr Andrzej Kowalczyk
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
Pracownia Archeologiczna Ostrów Radzimski
ul. Poznańska 16
62-095 Murowana Goślina
e-mail: andrzej.kowalczyk@lednica.pl
 <https://orcid.org/0000-0002-5065-4618>